

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **11 Mayıs 2026**

Sayı: **18958**

44562

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 07.05.2026

Av. Mahmut TANAL
CHP Şanlıurfa Milletvekili

3 Mayıs 2026 tarihinde başta Şanlıurfa ve Gaziantep olmak üzere bölgede meydana gelen yoğun yağış ve fırtına sonrası ciddi afet, kriz yönetimi ve koordinasyon sorunları yaşanmıştır. Özellikle Şanlıurfa'nın Birecik, Hilvan, Bozova, Viranşehir ve Harran ilçelerinde afetin etkileri ağır şekilde hissedilmiş; çok sayıda mahalle, kırsal bölge ve ulaşım hattı olumsuz etkilenmiştir.

Yaşanan olaylarda yollar kapanmış, araçlar mahsur kalmış, trafik güvenliği ciddi şekilde tehlikeye girmiş, trafik lambaları ve ağaçlar devrilmiş, elektrik ve iletişim kesintileri yaşanmış, vatandaşlar su baskınları ve taşkınlar karşısında kendi imkânlarıyla müdahale etmek zorunda kalmıştır. Rögar kapaklarının vatandaşlar tarafından açıldığı, bazı bölgelerde uzun süre müdahale ekiplerinin ulaşamadığı ve kamu kurumları arasında koordinasyon sorunları yaşandığı sahada doğrudan gözlemlenmiştir.

Öte yandan kamu kurumları, belediye binaları, emniyet birimleri ve çeşitli kamu tesisleri zarar görmüş; çok sayıda konut, iş yeri, araç ve tarım alanında hasar meydana gelmiştir. Bazı bölgelerde yollar tamamen ulaşımına kapanmış, altyapı sistemleri işlevsiz hale gelmiş, vatandaşların can ve mal güvenliği ciddi risk altına girmiştir.

Birecik ilçesinde faaliyet gösteren ve Fırat Nehri üzerinde bulunan "Kebaphan" isimli restoranın yerinden koparak sürüklenmesi, afetin boyutunu ve gerekli önleyici tedbirlerin yeterliliği konusundaki tartışmaları daha da büyötmüştür.

Yaşanan afetin yalnızca anlık değil; ekonomik, sosyal, tarımsal ve kamusal hizmetler bakımından uzun vadeli sonuçlar doğuracağı açıktır. Esnafın ticari faaliyetleri zarar görmüş, çiftçiler üretim kayıpları yaşamış, kırsal altyapı zarar görmüş ve vatandaşların yaşam koşulları ağır şekilde etkilenmiştir.

Afet yönetimi yalnızca afet sonrasında müdahaleden ibaret değildir. Risk analizi, erken uyarı, kriz koordinasyonu, tahliye organizasyonu, müdahale kapasitesi ve kamu kurumları arasındaki eşgüdüm birlikte değerlendirilmek zorundadır.

Anayasa'nın 5'inci maddesi Devlete; kişilerin huzurunu, güvenliğini ve refahını sağlama yükümlülüğü yüklemektedir. Aynı şekilde idarenin, yürütmekle yükümlü olduğu kamu hizmetlerini etkin, düzenli ve kesintisiz şekilde yerine getirmesi hukuk devleti ilkesinin gereğidir.

Vatandaşların afet anında kamu kurumlarının organize müdahalesi yerine kendi imkânlarıyla taşkın ve altyapı sorunlarına müdahale etmek zorunda kalması; afet hazırlığı, kriz yönetimi ve koordinasyon kapasitesi bakımından ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Bu bağlamda;

1. 3 Mayıs 2026 tarihinde başta Şanlıurfa ve Gaziantep olmak üzere bölgede meydana gelen afet nedeniyle AFAD, itfaiye, emniyet, jandarma ve diğer kamu kurumlarına toplam kaç ihbar ulaşmıştır?
2. Şanlıurfa'nın Birecik, Hilvan, Bozova, Viranşehir ve Harran ilçeleri ile Gaziantep'te AFAD ekiplerinin ilk müdahale süreleri kaç dakikadır?
3. Olay günü AFAD tarafından kaç personel, araç, iş makinesi ve kurtarma ekibi görevlendirilmiştir?
4. Afet sırasında yolların kapanması nedeniyle müdahale edilemeyen veya geç müdahale edilen bölge olmuş mudur?
5. Vatandaşların kendi imkânlarıyla rögar kapaklarını açmak ve su tahliyesi sağlamak zorunda kaldığı olaylar Bakanlığınız kayıtlarına geçmiş midir?
6. Kamu kurumlarının müdahalesi beklenirken vatandaşların kendi imkânlarıyla müdahalede bulunmak zorunda kalmasının nedeni nedir?
7. Şanlıurfa ve Gaziantep'te afet öncesinde herhangi bir kriz koordinasyon merkezi oluşturulmuş mudur?
8. Meteoroloji kaynaklı erken uyarılar ilgili kurumlara hangi tarihte ve ne şekilde ulaştırılmıştır?
9. Eğer erken uyarılar mevcut ise, neden gerekli önleyici tedbirler zamanında alınmamıştır?
10. AFAD'ın Şanlıurfa ve Gaziantep'te taşkın, sel ve aşırı hava olaylarına ilişkin güncel risk analizleri ve müdahale planları bulunmakta mıdır?
11. Son 10 yıl içerisinde aynı bölgelerde yaşanan benzer afetler nedeniyle herhangi bir hazırlık veya kapasite artırımı yapılmış mıdır?
12. Yapıldıysa, 3 Mayıs 2026 tarihinde yaşanan afet sırasında bu önlemler neden yetersiz kalmıştır?
13. Afet nedeniyle kaç kişi yaralanmış, kaç kişi tahliye edilmiş ve kaç kişi hayatını kaybetmiştir?
14. Afet nedeniyle zarar gören kamu binası, belediye tesisi, emniyet birimi ve kamu aracı sayısı kaçtır?
15. Şanlıurfa ve Gaziantep'te yaşanan afet nedeniyle oluşan toplam kamu zararı ile vatandaş zararı ne kadardır?

16. Afet nedeniyle zarar gören vatandaşlar, esnaf ve çiftçilere yönelik nakdi destek, kira yardımı, faizsiz kredi, tazmin veya sosyal destek programı hazırlanmış mıdır?
17. Afetten zarar gören vatandaşların kredi, vergi, SGK ve kamu borçlarının ertelenmesine yönelik bir çalışma yapılmakta mıdır?
18. Şanlıurfa ve Gaziantep'in etkilenen bölgelerinin "afet bölgesi" ilan edilmesine ilişkin herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır?
19. Zarar tespit çalışmalarının tamamlanma süresi nedir? Sonuçlar kamuoyuyla şeffaf biçimde paylaşılacak mıdır?
20. Afet nedeniyle zarar gören tarım arazileri, hayvancılık işletmeleri ve kırsal mahallelere ilişkin özel bir kriz ve destek planı hazırlanmış mıdır?
21. Olay günü kamu kurumları arasında yaşanan koordinasyon eksiklikleri hakkında herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır?
22. Müdahalede ihmali, kusuru veya koordinasyon eksikliği bulunduğu değerlendirilen kamu görevlileri hakkında işlem yapılacak mıdır?
23. Birecik ilçesinde Fırat Nehri üzerinde bulunan "Kebaphan" isimli işletmenin yerinden kopmasına ilişkin herhangi bir teknik veya idari inceleme başlatılmış mıdır?
24. Şanlıurfa ve Gaziantep'te benzer afetlerde yaşanan müdahale ve koordinasyon sorunlarının tekrar etmemesi amacıyla yeni bir afet yönetim ve kriz koordinasyon planı hazırlanmakta mıdır?
25. AFAD'ın Şanlıurfa ve Gaziantep'teki personel, araç, ekipman ve teknik kapasitesinin yeterli olup olmadığına ilişkin Bakanlığınızca yapılmış güncel bir değerlendirme bulunmakta mıdır?
26. Şanlıurfa ve Gaziantep'te vatandaşların afet anlarında can ve mal güvenliğinin korunabilmesi amacıyla kısa, orta ve uzun vadeli hangi somut tedbirler alınacaktır?